

Založništvo tržaškega tiska in njegovih 80 let

ZTT se veliko udeležuje sejmov v Sloveniji: stojnica ZTT na sejmu Alpe-Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Lucija Kavčič |

ZTT, STA/Daniel Novakovič

Založba tržaškega tiska, ki se je najprej imenovala Gregorčičeva založba, je svojo založniško pot začrtala z izdajo prva drame Mire Mihelič Svet brez sovraštva, ki je tedaj izšla v 22.000 izvodih, kar je za današnji čas nepredstavljivo veliko.

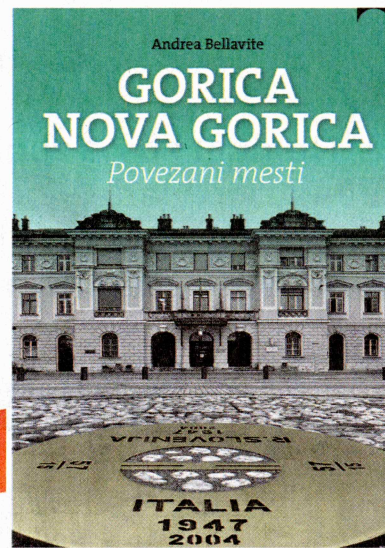
Gregorčičeva založba je bila torej ustanovljena leta 1945, v začetku 50. let, ko se je povezala z založbo Primorskega dnevnika, pa so jo preimenovali v Založništvo tržaškega tiska. Med ustanovitelji založbe je bil Zorko Jelinčič, v uredništvu sta se mu pridružila še France Bevk in Vladimir Bartol ter več drugih primorskih intelektualcev. Pod okrilje ZTT je leta 1965 prišla še Tržaška tiskarna. Kot je dejala sedanja dolgoletna urednica Založništva tržaškega tiska Martina Kafol, so knjižne izdaje založbe v 60. in 70. letih prevzele tudi vlogo posredovalca med slovenskim in širšim jugoslovanskim prostorom na eni ter italijanskim svetom na drugi strani. Leta 1970 je glavni urednik postal Marko Kravos, prvi založniški svet pa so leta 1973 sestavljali Marko Kravos, Miroslav Košuta, Karel Šiškovič in Silvij Tavčar. Takrat je bilo ZTT prepoznavno po ploščah in kasetah, imelo pa je tudi veliko skupnih projektov z založbami iz Slovenije, izdajali so Jadranski kalendar ter tudi šolske učbenike. V 70. letih so ob založbi ustanovili oblikovalski studio Graficenter, v uredniškem odboru sta bila že tedaj član uredniškega odbora Miran Košuta in predsednik založbe Ace Mermolja. V začetku 90. let je založba nekaj svojih dejavnosti začasno opustila zaradi vpliva gospodarskih in političnih sprememb v tistem času.

Okrogla obletnica

Poživiljeno delovanje ZTT se je nato vzpostavilo konec 90. let in od takrat založba nenehno raste in se utrjuje. »Danes pokrivamo celo območje Furlanije - Julijske

Urednica Založništva tržaškega tiska **Martina Kafol**

PRVI SLOVENSKI VODNIK PO TRSTU IN OKOLICI

VODNIK PO EVROPSKI PRESTOLNICI KULTURE

V Demokraciji smo letos predstavili dve uspešnici ZTT: vodnika po Trstu in Gorici.

krajine, avtorji in drugi sodelavci prihajajo iz Videmske pokrajine, z Goriškega, s Tržaškega pa tudi iz širšega primorskega prostora. Skrbimo za otroško revijo Galeb in izdajamo tudi veliko naslovov v italijanščini,« je za STA dejala Kafolova. Založba bo 80-letnico praznovala skozi vse leto. Sicer pa je v knjižnem katalogu ZTT za vsakogar nekaj, saj izdajajo leposlovje za otroke in odrasle, spominsko in domoznansko literaturo pa tudi vodnike. Zadnjih 20 let se založba ukvarja s povečevanjem prepoznavnosti slovenske kulture v Italiji. Izdali so antologijo pesmi Srečka Kosovela v prevodu Jolke Milič, Poezije Franceta Prešerna je v italijanščino prevedel Miran Košuta, Cankarjevo leto so zaznamovali z italijanskim prevodom njegovih tudi slovenski javnosti manj znanih črtic. Vsako leto v italijanščino prevedejo katerega od sodobnih slovenskih pesnikov, italijanskim bralcem pa poskušajo približati režijansko ljudsko izročilo. ZTT se udeležuje veliko sejmov po Italiji, je član Društva neodvisnih založnikov Furlanije - Julijske krajine (njegova predsednica je prav urednica ZTT Martina Kafol), bilo pa je tudi soorganizator tržaškega knjižnega sejma »Parole tra i luoghi/Besede med prostori«, ki je lani potekal prvič. Priredili so ga v sodelovanju z grško skupnostjo, ki je sejem oziroma festival tudi gostila. Vodilna tema je bilo prevajanje, prehajanje med jeziki in kulturami. Trst je po mnenju urednice Kafolove odlično izhodišče za to, da se v njem razvijajo razmišljanja, pogovori, delavnice o tem, kako med seboj uskladiti vse različne in raznolike kulture, ki so navzoče v mestu

**ZTT je bilo
soorganizator
tržaškega knjižnega
sejma »Parole tra i
luoghi/Besede med
prostori«, ki je lani
potekal prvič.**

in širše v deželah Alpe-Adria, zato so na festival povabili založnike in predstavnike nekaterih literarnih festivalov iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije, oktobra pa bodo festival ponovili in že oblikujejo program.

Skrb za slovenski jezik

Primarna naloga ZTT pa je seveda še vedno slovenska manjšina v Italiji, saj ZTT v Italiji ohranja slovensko kulturo in tradicijo ter skrbi za vzdrževanje in podporo rabe slovenščine pri čim večjem številu zamejskih Slovencev vse od otroških let naprej. Imajo številna srečanja z bralci, kjer si živahno izmenjujejo mnenja, veseli pa so tudi, da lahko vzgajajo nove generacije avtorjev. Izdajajo namreč otroško revijo Galeb in prirejajo že tradicionalno šolo ustvarjalnega pisanja Domišljene zgodbe. Kot je še dejala dolgoletna urednica Kafolova, se v Sloveniji radi udeležujejo knjižnih festivalov, srečanj in Slovenskega knjižnega sejma; nazadnje so na povabilo Društva slovenskih pisateljev skupaj z založbo Mladika gostovali v novi Josipinini knjižarni. Naj omenim, da smo dve knjižni uspešnici ZTT: prvi slovenski

vodnik po Trstu z naslovom *Kako lep je Trst* in prvi vodnik po Gorici in Novi Gorici *Gorica - Nova Gorica, povezani mesti* Andrea Bellaviteja smo predstavili tudi v Demokraciji. Z vodnikom po Gorici in Novi Gorici, ki je v italijanščini izšel pri založbi Ediciclo Editore, se ZTT predstavlja tudi na letošnji EPK Nova Gorica-Gorica, in so v sozaložništvu z EPK ravnokar izdali tudi angleško različico vodnika.

[D]